

Łódź, dnia 4 maja 2021 r.

Opinia prawna w przedmiocie statusu oddziałów i spółek PTTK jako mikroprzedsiębiorców

Stan faktyczny

Posiadające odrębną osobowość prawną oddziały PTTK wystąpiły z wnioskiem o przyznanie im pomocy publicznej w ramach programu „Tarcza Finansowa 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju dla Mikro, Małych i Średnich Firm” („Program 2.0”). PFR zakwestionował określenie we wniosku statusu tych oddziałów jako mikroprzedsiębiorców. W ocenie organu, z uwagi na faktyczne powiązania korporacyjne oddziałów oraz Zarządu Głównego, centrala w sposób faktyczny może wywierać dominujący wpływ na oddział PTTK. Ponowna analiza tego zagadnienia doprowadziła do korekty wniosku o dofinansowanie oraz przyjęcia, że oddziały PTTK powinny być klasyfikowane jako średni przedsiębiorcy.

Oddziały PTTK powzięły wątpliwość czy zmiana statusu z mikro na średniego przedsiębiorcę odnosi się również do ich statusu na gruncie ustawy o PPK oraz związanej z nim możliwości wyłączenia obowiązku prowadzenia PPK, przewidzianego w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy o PPK.

Stan prawny:

Opinia PFR oraz następująca po niej zmiana kwalifikacji oddziałów PTTK, posiadających odrębną osobowość prawną, z mikro – na średnich przedsiębiorców związana była z **potrzebą ustalenia statusu przedsiębiorców dla potrzeb udzielenia pomocy publicznej.**

Pomoc publiczna w uproszeniu oznacza przysporzenie korzyści finansowych określone przedsiębiorcy w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Przysporzenie takie stanowi pomoc, jeżeli:

- a) jest realizowane bezpośrednio z krajowych środków publicznych lub z takich środków przekazanych innym podmiotom albo pomniejsza lub może pomniejszyć te środki oraz
- b) narusza lub grozi naruszeniem konkurencji przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorców lub produkcji niektórych towarów.

Konieczność zbadania wzajemnych powiązań pomiędzy podmiotami w celu określenia statusu przedsiębiorcy w związku z udzieleniem pomocy publicznej, przewidziana została zarówno w treści Regulaminu tzw. Tarczy 2.0, jak i Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

Nie istnieją natomiast tożsame regulacje przewidujące wymóg przeprowadzenia podobnego badania wzajemnych powiązań pomiędzy danymi podmiotami dla potrzeb stosowania przepisów o PPK.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o PPK przepisów ustawy nie stosuje się do mikroprzedsiębiorcy, jeżeli wszystkie osoby zatrudnione złożą podmiotowi zatrudniającemu deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat na PPK. Ustawa o PPK nie definiuje odrębnie pojęcia mikroprzedsiębiorcy. Ustawodawca posługuje się wyłącznie definicją tego pojęcia zawartą w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców. Zwolnienie z obowiązku stosowania przepisów PPK nie stanowi pomocy publicznej.

Art. 7 ust. 1 pkt 1 Prawa przedsiębiorców definiuje mikroprzedsiębiorcę jako przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:

- a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz
- b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro.

Natomiast przedsiębiorcą w rozumieniu Prawa przedsiębiorców jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.

Dla potrzeb ustalenia statusu przedsiębiorcy w rozumieniu Prawa przedsiębiorców nie jest przewidziany wymóg ustalania wzajemnych powiązań podmiotowo-kapitałowych. Ustawa nie przewiduje żadnych kryteriów takiego badania etc. Wobec powyższego nie jest również konieczne przeprowadzania takich ustaleń na gruncie ustawy o PPK.

Należy również mieć na uwadze, że w ustawie o PPK dla podmiotów zatrudniających należących do jednej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy o rachunkowości, zostało przewidziane **uprawnienie** do zawarcia umów o zarządzanie i umów o prowadzenie PPK w terminie, w którym ustawa znajdowała zastosowanie dla podmiotu, który zatrudniał największą liczbę osób zatrudnionych w tej grupie kapitałowej. Ustawa o rachunkowości definiuje grupę kapitałową jako jednostkę dominującą wraz z jednostkami zależnymi. Jednostki wchodzą w skład jednej grupy kapitałowej określane są mianem jednostek powiązanych. Jednostka dominująca jest na gruncie ustawy o rachunkowości rozumiana jako jednostka będąca spółką handlową lub przedsiębiorstwem państwowym, sprawującą kontrolę nad jednostką zależną, w szczególności: posiadającą bezpośrednio lub pośrednio większość ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym jednostki zależnej bądź będącą udziałowcem jednostki zależnej i uprawnioną do kierowania polityką

finansową i operacyjną tej jednostki zależnej w sposób samodzielny lub przez wyznaczone przez siebie osoby

Z powyższego wynika zatem, że ustawa o PPK przewiduje, że co do zasady nawet w przypadku podmiotów powiązanych przepisy ustawy są stosowane odrębnie dla każdego z nich, każdy podmiot zatrudniający zawiera umowy o zarządzanie oraz prowadzenie PPK we własnym zakresie. Statusu poszczególnych członków grupy kapitałowej nie determinuje ani poziom zatrudnienia w innych podmiotach powiązanych ani łączny poziom zatrudnienia w całej grupie kapitałowej.